

POLITYKA WIZOWA W POLSCE

„KRAJOWE” PRZESŁANKI POLSKIEJ POLITYKI

- ◉ Utrzymanie poziomu ruchu transgranicznego
- ◉ Ułatwienia wizowe jako sygnał strategicznego partnerstwa (szczególnie z Ukrainą)
- ◉ Od 2007 roku otwarcie rynku pracy sezonowej
- ◉ Karta Polaka dla rodaków ze Wschodu

JEDNAK

- ◉ Niewielka skala migracji osiedleńczej
- ◉ Trudności w realizacji akcji repatriacyjnej

ZNACZENIE RUCHU OSOBOWEGO MIĘDZY POLSKĄ A WSCHODNIMI SĄSIADAMI

- ⦿ Polska posiada najbardziej rozbudowaną sieć konsulatów w krajach WNP
- ⦿ Polska liderem co do liczby wydawanych wiz (Schengen i krajowych) na Ukrainie

ZNACZENIE RUCHU OSOBOWEGO MIĘDZY POLSKĄ A WSCHODNIMI SĄSIADAMI

- Ukraińcy odgrywają kluczową rolę na rynku prac sezonowych, zwłaszcza w rolnictwie (ponad 180tysięcy oświadczeń w 2009 roku)
- Mały ruch graniczny obejmuje teren zamieszkały przez ok. 1,1 mln Białorusinów (w tym Brześć i Grodno) oraz 840 tys. Ukraińców i ponad milion obywateli RP (Podlaskie, Lubelskie, Podkarpackie)

RADOSŁAW SIKORSKI O CELACH POLITYKI WIZOWEJ

- ⦿ „Teraz nieustannie nalegamy na Komisję Europejską i naszych partnerów, aby zrealizować cel, jakim jest pełna liberalizacja reżimu wizowego z Ukrainą” (Lwów, inauguracja małego ruchu granicznego, 21 VII 2009)
- ⦿ „Naszym celem jest formułowanie dla krajów Partnerstwa Wschodniego, a także dla Rosji (...), map drogowych dochodzenia do ruchu bezwizowego.” (Warszawa, expose 8 IV 2010)

„EUROPEJSKIE” PRZESŁANKI POLSKIEJ POLITYKI

Z DRUGIEJ STRONY

- ◉ Ochrona uzupełniająca i programy integracyjne
- ◉ Nowe mechanizmy współpracy ze wschodnimi sąsiadami (mały ruch graniczny, readmisja)
- ◉ Europejski Kodeks Wizowy

EUROPEIZACJA POLITYKI POLSKIEJ

- ⦿ Zaostrzenie przepisów o kontroli pobytu i zatrudnienia cudzoziemców
- ⦿ Spadek wydawanych wiz turystycznych dla wschodnich sąsiadów
- ⦿ Wzrost liczby odmów wjazdu
- ⦿ Współpraca z partnerami unijnymi na rzecz wykrycia i wydalenia obywateli krajów trzecich
- ⦿ Wzmocniona kontrola legalności zatrudnienia

ZAOSTRZONE PRZEPISY WOBEC CUDZOZIEMCÓW

- ◉ Nielegalne przekroczenie granicy przestępstwem karnym, zagrożonym osadzeniem w strzeżonym ośrodku i wydaleniem (wraz zakazem wjazdu na min. 3 lata na teren całej strefy Schengen)
- ◉ Areszt wobec cudzoziemców o nieustalonej tożsamości na okres do 12 miesięcy
- ◉ Nielegalne zatrudnienie cudzoziemca skutkuje zobowiązaniem do opuszczenia (i rocznym zakazem wjazdu na terytorium) RP oraz karą grzywny (min. 3000 PLN) dla pracodawcy

DYREKTYWY UNIJNE ZAOSTRZAJĄCE POLITYKĘ WOBEC NIEREGULARNYCH MIGRACJI

- ⊙ „Dyrektywa powrotowa” (w sprawie wspólnych standardów i procedur w krajach członkowskich dotyczących powrotów nielegalnych migrantów) [2008/115/EC](termin transpozycji -- grudzień 2010)
 - Areszt max. do 18 miesięcy (w Polsce obecnie do roku)
 - Zobowiązanie do opuszczenia w terminie od 7 do 30 dni
 - Zakaz ponownego wjazdu na terytorium UE (do 5 lat b.z.)

DYREKTYWY UNIJNE ZAOSTRZAJĄCE POLITYKĘ WOBEC NIEREGULARNYCH MIGRACJI

- ◎ **Dyrektywa o sankcjach za nielegalne zatrudnianie cudzoziemców (termin transpozycji–luty 2011)**
 - Za notoryczne nielegalne z. zwrot pomocy publicznej za ostatni rok i zakaz korzystania ze środków krajowych lub z UE przez 5lat
 - Przedsiębiorca wypłaca cudzoziemcowi płacę minimalną za zaległy okres i pokrywa koszty wydalenia
 - Nielegalnie zatrudnieni mogą składać skargi i otrzymać czasowe pozwolenie na pobyt na okres rozpatrzenia skargi

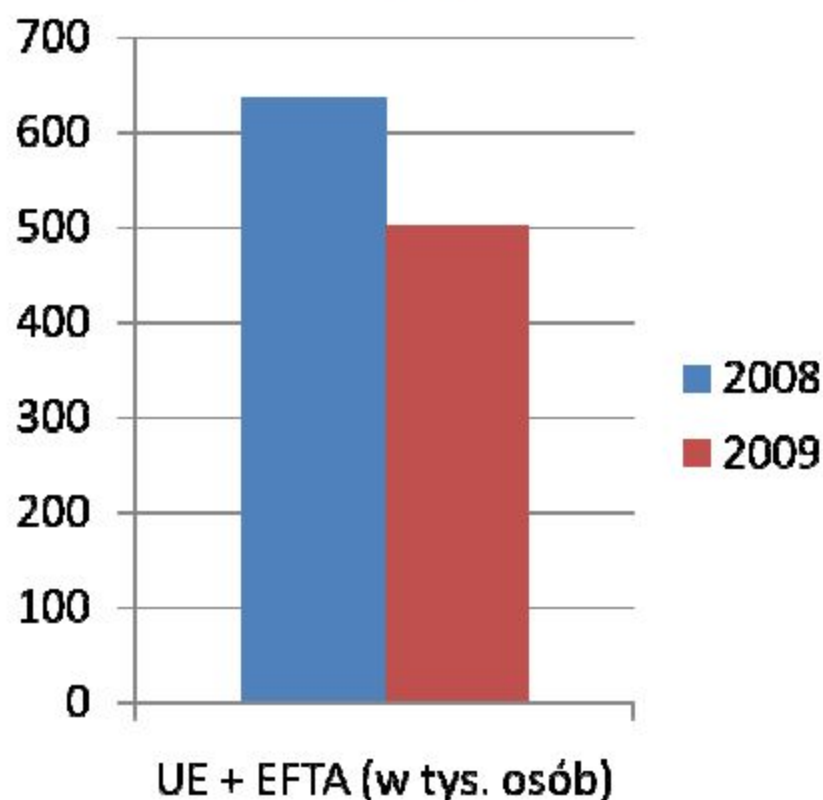
EUROPEJSKI KODEKS WIZOWY: CZĘŚCIOWA REALIZACJA POLSKICH POSTULATÓW

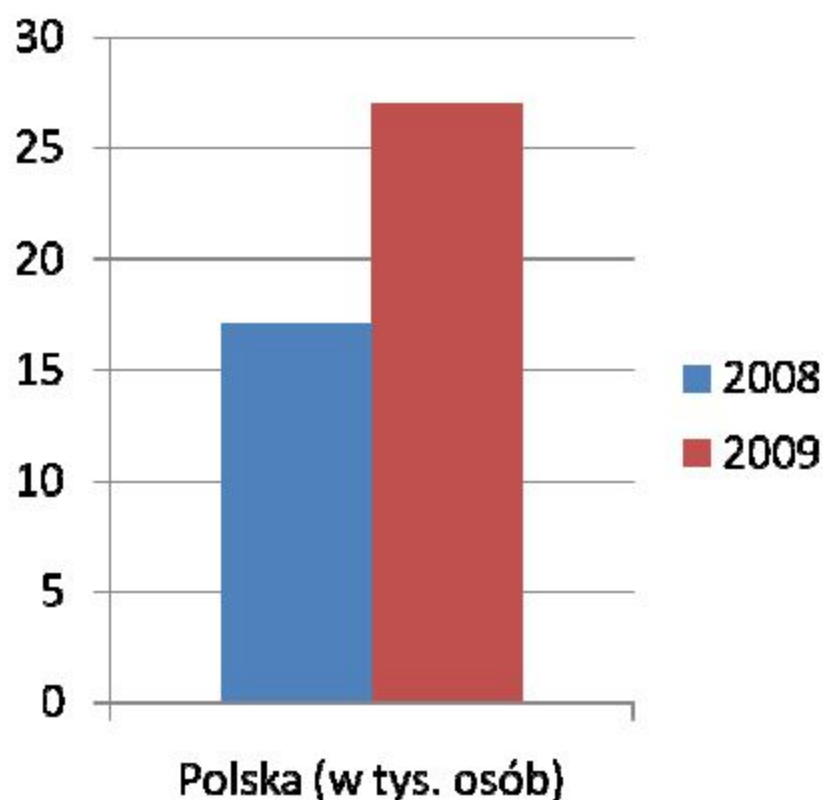
- ◉ **Obowiązujący od 5 IV 2010, wprowadza jednolite zasady rozpatrywania wniosków i wydawania wiz**
 - Wyznacza zasady określenia państwa rozpatrującego
 - Maksymalny termin wydania decyzji 15 dni
 - Prawo odwołania się od odmowy wydania wizy
 - Obowiązek niedyskryminacji w procedurze
 - Jednolita opłata 60 euro, preferencyjna €35 (m.in. UA)
 - Bezpłatne wizy dla wybranych kategorii
 - Dane biometryczne pobierane od wnioskodawców

Kontrole na granicach zewnętrznych: więcej odmów wjazdu do Polski

Spadek odmów wjazdu do UE i EFTA
o 21%

Wzrost odmów wjazdu do RP
o 60%

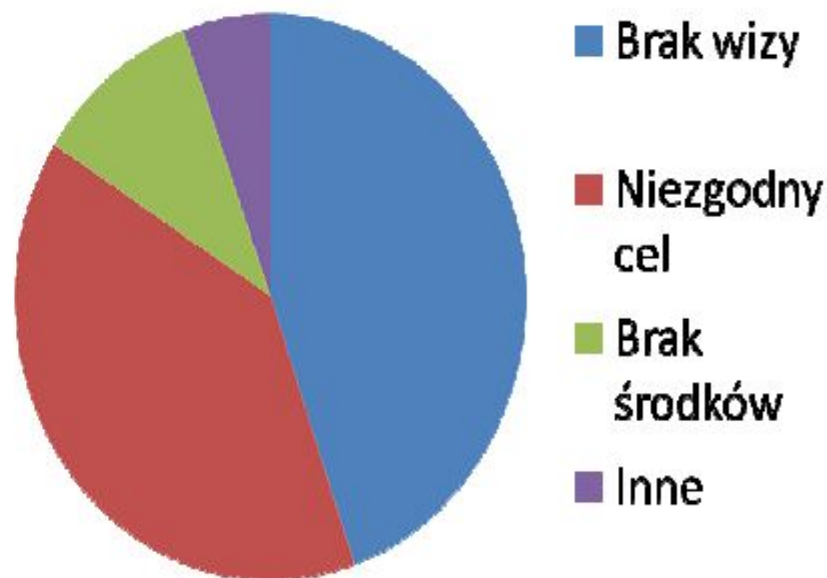

Kontrole na polskich granicach uderzają głównie we wschodnich sąsiadów

48 % odmów wydawanych Ukraińcom, pozostałe znaczące grupy stanowią Białorusini, Gruzini, Rosjanie

Główne powody odmów: brak wizy (45%), niezgodność celu podróży (39%) i brak środków (ponad 10%)

	2008	2009	% 2009
Ukraina	9.445	12.800	47,6 %
Gruzja	40	5.685	21,1 %
Białoruś	3.350	4.205	15,6 %
Rosja	3.235	3.350	12,5 %
Inne	780	850	3,2 %
TOTAL	16.850	26.890	100 %

Kontrole legalności zatrudnienia

W ciągu 30 miesięcy (VII 2007-XII 2009), w trakcie 1700 kontroli Państwowa Inspekcja Pracy ujawniła, że co dziesiąty obcokrajowiec (spośród 10,3 tys.) nie posiadał wymaganego zezwolenia na pracę

- W 2009 roku zanotowano prawie czterokrotny wzrost wykrywanego nielegalnego zatrudnienia obywateli Ukrainy—332 osoby w stosunku do 87 w 2008

KONTROLE LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA

- ◉ Dynamiczny wzrost wykroczeń w sektorach przetwórstwa przemysłowego, budownictwa i transportu
- ◉ Obok nielegalnego zatrudnienia, nieprzestrzeganie przepisów bhp, nieopłacanie składek na Fundusz Pracy i ubezpieczenia społeczne to najczęstsze wykroczenia pracodawców

GŁÓWNE WNIOSKI

- ◉ Polski system kontroli jest wystarczająco restrykcyjny—nie ma potrzeby dalszego zaostrzania przepisów wobec cudzoziemców
- ◉ Dyrektywy unijne wprowadzają też elementy ochrony praw migrantów (legalizacja pobytu, wydłużenie terminu powrotu dobrowolnego)
- ◉ Partnerstwo Wschodnie pozwala na realizację priorytetów naszej polityki zagranicznej:
(1) zniesienie wiz dla wschodnich sąsiadów oraz
(2) pomoc techniczną i ekspercką na rzecz poprawy kontroli migracji na Białorusi, Ukrainie i w Rosji

Dziękuję

